МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (БІОЛОГІЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ)»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
галузі знань А Освіта

Освітня кваліфікація: Бакалавр середньої освіти (біологія та здоров'я людини).

Професійна кваліфікація: Вчитель-бакалавр біології та здоров'я людини.

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ РДГУ

Голова Вченої ради РДГУ
_____ Роман ПАВЕЛКІВ
(протокол № 5 від 24.04.2025 р.)

Освітньо-професійна програма
вводиться в дію з «01» вересня 2025 р.
_____ Роман ПАВЕЛКІВ
(наказ № 82 від 07.05.2025 р.)

Рівне – 2025

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо-професійної програми
«Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: Перший
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ А Освіта
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ А4.05 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ: Бакалавр середньої освіти (біологія та здоров'я людини).
ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ: Вчитель-бакалавр біології та здоров'я людини.

ВНЕСЕНО:

Гарант ОПП _____ Ірина ТРОХИМЧУК

Розробники програми: _____ Інна СЯСЬКА
_____ Наталія ГРИЦАЙ
_____ Лариса ОЙЦЮСЬ

Кафедрою біології, здоров'я людини та фізичної терапії
Протокол № 3 від 7 березня 2025 року

Завідувач кафедри біології, здоров'я людини
та фізичної терапії _____ Віталій МАРЦИНОВСЬКИЙ

ПОГОДЖЕНО

Навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету
Протокол № 3 від 25 березня 2025 року

Голова НМК психолого-природничого факультету _____ Ірина ТРОХИМЧУК

Декан психолого-природничого факультету _____ Віталій ПАВЕЛКІВ

Голова НМР університету _____ Ігор ВОЙТОВИЧ

Передмова

Освітньо-професійна програма регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Ступінь – бакалавр. Галузь знань - А Освіта . Спеціальність - А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).

Освітньо-професійна програма заснована на компетентнісному підході підготовки здобувачів вищої освіти ОС «бакалавр» у галузі знань А Освіта за спеціальністю А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).

Освітньо-професійна програма розроблена до введення в дію Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти проєктною групою Рівненського державного гуманітарного університету у складі.

Керівник робочої групи (гарант освітньо-професійної програми):

Трохимчук Ірина Михайлівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії Рівненського державного гуманітарного університету.

Члени робочої групи:

Сяська Інна Олексіївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії Рівненського державного гуманітарного університету

Грицай Наталія Богданівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри природничих наук з методиками навчання Рівненського державного гуманітарного університету.

Ойцюсь Лариса Віталіївна, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії Рівненського державного гуманітарного університету.

Стейкхолдери:

Іван Іщук - директор Рівненського ліцею №9 Рівненської міської ради (рецензія додається)

Наталія Сухолейстер - вчитель біології Дубенського ліцею №3 Дубенської міської ради Рівненської області (рецензія додається)

Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	
1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Рівненський державний гуманітарний університет Психолого-природничий факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації (мовою оригіналу)	Бакалавр. Освітня кваліфікація: Бакалавр середньої освіти (біологія та здоров'я людини) Професійна кваліфікація: Вчитель-бакалавр біології та здоров'я людини.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)».
Тип диплому, обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра. Одиничний. Обсяг освітньої програми реалізується за двома термінами навчання: 240 кредитів ЄКТС - 3 роки 10 місяців; 180 кредитів ЄКТС - 2 роки 10 місяців.
Форма навчання	Денна, заочна
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл EQF-LLL – 6 рівень.
Передумови	Повна загальна середня освіта / ступінь «фаховий молодший бакалавр» / ступінь «молодший бакалавр» / освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст».
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	На термін навчання
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://rshu.edu.ua/navchannia/osvitni-prohramy/592-osvitni-prohramy-bakalavr
2 – Мета освітньо-професійної програми	

Здійснювати підготовку висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців - учителів біології та здоров'я людини, здатних із розумінням відповідальності за свої дії розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми біологічної освіти з урахуванням сучасних прогресивних методів і підходів відповідно до регіональних потреб.	
3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань: А Освіта Спеціальність: А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) Об'єктами вивчення та діяльності є освітній процес у закладах середньої освіти (рівень базової середньої освіти) з біології та здоров'я людини.
	Цілі навчання – набуття здобувачами вищої освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі з організації освітнього процесу, зумовлені закономірностями й особливостями сучасної теорії та методики навчання (за предметною спеціальністю), які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов. Теоретичний зміст предметної області охоплює сучасні теоретико-практичні засади процесу навчання, виховання та розвитку учнів в умовах освітнього середовища базової середньої школи. Методи, методики та технології: загальнонаукові й психолого-педагогічні методи; освітні методики; методики формування ключових і предметних компетентностей, моніторингу педагогічної діяльності та аналізу педагогічного досвіду, проведення освітніх вимірювань, ефективних способів взаємодії всіх учасників освітнього процесу. Інструменти та обладнання. Обладнання та устаткування, необхідне для формування предметних компетентностей, технічні засоби навчання, сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні ресурси та програмні продукти, мультимедійні засоби навчання; використання баз інших установ для проведення навчальних практик і педагогічної практики в базовій середній школі.
Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти орієнтована на теоретичну та практичну підготовку фахівців з біологічної освіти та здоров'я людини до виконання професійної діяльності.
Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації	Освіта в галузі знань А Освіта зі спеціальності А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Підготовка фахівців, які володіють сучасними методами та технологіями організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, спеціальними (фаховими) компетентностями та готові до інновацій в освіті. Ключові слова: біологія, теорія здоров'я та здоров'язбереження, ботаніка, зоологія, анатомія та фізіологія людини, генетика, фізіологія рослин, методика навчання біології, біологічна освіта.

Особливості освітньо-професійної програми	Структура програми передбачає навчання на основі компетентнісного, студентоцентрованого, практико-орієнтованого підходів. Освітньо-професійна програма спрямована на забезпечення професійної підготовки здобувачів з урахуванням сучасних прогресивних методів і підходів у галузі біології та здоров'я людини, що реалізується через: залучення до освітнього процесу провідних фахівців-практиків та потенційних роботодавців; актуалізацію практичної підготовки здобувачів (на практику відводиться 30 кредитів ЄКТС); використання в освітньому процесі інноваційних освітніх технологій та сучасних тенденцій розвитку біологічної освіти і науки. Освітня програма узгоджується з регіональними потребами в забезпеченні кадрового потенціалу в умовах воєнного стану у Рівненській області відповідно до цілей і завдань Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року https://www.rv.gov.ua/storage/app/sites/11/022020/1618-strategia2027.pdf
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування я	Заклади загальної середньої освіти. Випускники можуть працювати за професіями згідно з Національним класифікатором професій / ДК // 003:2010 (із змінами): 2320 - Вчитель закладу загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти ; 3340 − Асистент вчителя.
Продовження освіти	Продовження навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти для здобуття ступеня магістра та набуття додаткової кваліфікації в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання та навчання ґрунтується на компетентнісному, проблемному та практико-орієнтованому підходах. Студентоцентроване навчання, самонавчання, контекстне навчання, комбінація лекцій, практичних, лабораторних занять із використанням інтерактивних методів, розв'язанням ситуаційних завдань та виконанням дослідницьких робіт, виконанням індивідуальних і групових проєктів, навчання через виробничу практику з набуттям компетентностей, достатніх для розв'язання складних спеціалізованих завдань у професійній галузі.

Оцінювання	Оцінювання здобувачів вищої освіти передбачає наступне: - оцінювання відбувається за 100-бальною шкалою; - оцінювання здобувачів вищої освіти дозволяє продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання; - критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь. Оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим і проводиться відповідно до встановлених процедур. 100-бальна система оцінювання реалізується через види контролю з накопиченням отриманих балів: - поточний (усне та письмове опитування), контрольний, проміжний (захист лабораторних, практичних, самостійних робіт, контрольні роботи), - підсумковий: (екзамени, заліки, захисти курсових робіт, звітів про проходження практик), самоконтроль. Атестація здійснюється у формі атестаційного екзамену. Грунтується на дотриманні академічної доброчесності.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв’язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, педагогіки, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в загальних закладах середньої освіти.

Загальні компетентності (ЗК)	**ЗК1**. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. **ЗК2.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя. **ЗК3**. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. **ЗК4.** Здатність працювати в команді. **ЗК5.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. **ЗК6**. Здатність спілкуватися іноземною мовою. **ЗК7**. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК8**. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. **ЗК9**. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). **ЗК10**. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	**ФК 1**. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків. **ФК 2.** Володіння основами цілепокладання, планування та проектування процесу навчання учнів. **ФК 3**. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів. **ФК 4**. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання). **ФК 5**. Здатність до забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності. **ФК 6.** Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури. **ФК 7**. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду. **ФК 8.** Здатність використовувати біологічні поняття, закони, концепції, вчення й теорії біології для пояснення та розвитку в учнів розуміння цілісності та взаємозалежності живих систем і організмів. **ФК 9.** Здатність розуміти й уміти пояснити будову, функції, життєдіяльність, розмноження, класифікацію, походження, поширення, використання живих організмів і систем усіх рівнів організації. **ФК 10.** Здатність розкривати сутність біологічних явищ, процесів і технологій, розв'язувати біологічні задачі. **ФК 11.** Здатність здійснювати безпечні біологічні дослідження в лабораторії та природних умовах, інтерпретувати результати досліджень. **ФК 12.** Здатність у процесі навчання та виховання учнів розуміти й реалізовувати стратегію сталого розвитку людства. **ФК 13**. Здатність застосовувати методи й засоби навчання біології для розвитку здібностей учнів. **ФК 14.** Здатність упроваджувати здоров'язбережувальні, профілактичні та оздоровчі технології в педагогічній діяльності; **ФК 15.** Здатність формувати в учнів позитивну мотивацію до здорового способу життя на основі розвитку життєвих навичок, здійснювати позакласну виховну роботу з питань формування, збереження і зміцнення здоров'я, профілактики шкідливих звичок, неінфекційних та соціально-небезпечних інфекційних хвороб. **ФК 16**. Здатність використовувати систематизовані теоретичні й практичні знання з фізики у вирішенні професійних завдань. **ФК 17.** Здатність чітко й логічно відтворювати основні теорії та закони хімії, оцінювати нові відомості й інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної природничо-наукової картини світу в процесі викладання біології в базовій середній школі.

7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати (ПРН)	**ПРН 1.** *Знає* основні історичні етапи розвитку предметної області. **ПРН 2.** *Знає* закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків. **ПРН 3.** *Знає* та *розуміє* принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти). **ПРН 4.** *Знає* та *розуміє* особливості навчання різнорідних груп учнів, *застосовує* диференціацію навчання, *організовує* освітній процес урахуванням особливих потреб учнів. **ПРН 5.** *Уміє оперувати* базовими категоріями та поняттями спеціальності. **ПРН 6.** *Уміє використовувати* інструменти демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності. **ПРН 7.** *Уміє застосовувати* міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності. **ПРН 8.** *Добирає і застосовує* сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснює самоаналіз ефективності уроків. **ПРН 9.** *Володіє формами та методами* виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, *уміє* відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини, відповідальності та автономії. **ПРН 10.** *Здатний проектувати* психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, уміє виявляти булінг серед учнів та протидіяти йому, організовувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками. **ПРН 11.** *Здатний* цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва. **ПРН 12.** *Усвідомлює* цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України. **ПРН 13.** *Знає* біологічну термінологію і номенклатуру, розуміє основні концепції, теорії та загальну структуру біологічної науки. **ПРН 14.** *Знає* будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів. **ПРН 15.** *Знає* сучасну систему живих організмів та методологію систематики, теоретичні засади біогеографії. **ПРН 16.** *Знає* будову й функції організму людини, основи здорового способу життя. **ПРН 17.** *Знає* основні закони й положення генетики, молекулярної біології,

	теорії еволюції. **ПРН 18.** *Знає* роль живих організмів та біологічних систем різного рівня у житті суспільства, їх використання, охорону, відтворення. **ПРН 19.** *Знає, розуміє і здатний використовувати* рекомендації з методики навчання біології та здоров'я людини в освітній програмі базової середньої школи. **ПРН 20.** *Добирає* міжпредметні зв'язки курсів біології в базовій середній школі з метою формування в учнів природничо-наукової та здоров'язбережувальної компетентності, відповідно до вимог Державного стандарту загальної середньої освіти з освітньої галузі «Природознавство». **ПРН 21.** *Знає* основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та *вміє* застосовувати їх в професійній діяльності.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, які здійснюють освітній процес, мають відповідну освіту, стаж науково-педагогічної діяльності понад два роки й рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів професійної діяльності особи (відповідно до п. 35 «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» зі змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365). З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, в т.ч. закордонні.
Матеріаль но-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу, оскільки кафедральні приміщення мають відповідне обладнання та устаткування та включають: кабінети комп'ютерної техніки, спеціалізовані навчальні лабораторії та кабінети, технічні засоби навчання, друковані та Інтернет-джерела інформації, що створюють умови для набуття студентами спеціальних компетентностей. Науково-польові дослідження проводяться в природніх біотопах.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої програми з підготовки фахівців галузі знань А Освіта спеціальності А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) відповідає ліцензійним вимогам, має актуальний змістовний контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних системах, програмному забезпеченні: - офіційний сайт РДГУ https://rshu.edu.ua/ - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - електронна бібліотека РДГУ: http://library.rshu.edu.ua; - навчальні і робочі плани; - графіки навчального процесу - електронні навчально-методичні комплекси дисциплін; - електронні навчальні та робочі програми дисциплін; - силабуси; - дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін - програми практик; - методичні вказівки щодо виконання курсових проєктів (робіт); - пакети комплексних контрольних робіт. Навчально-методичне забезпечення базується на авторських методичних розробках професорсько-викладацького складу.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Підготовка бакалаврів за кредитно-модульною системою. Обсяг одного кредиту 30 годин. Оцінювання результатів навчання та академічних досягнень приведено у відповідність до європейської кредитної системи і співвідносне з національною шкалою оцінювання, що уможливлює взаємозарахування кредитів між різними університетами країни. Здобувачі вищої освіти можуть реалізувати право на академічну мобільність у закладах вищої освіти та наукових установах України за угодами та з власної ініціативи на основі індивідуального запрошення. (Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність Рівненського державного гуманітарного університету: https://www.rshu.edu.ua/images/nauka/n_doc_rshu/pol_prav_akad_mob_2024.p df
Міжнародна кредитна	На основі двосторонніх договорів між Рівненським державним гуманітарним університетом та зарубіжними закладами вищої освіти.
мобільність	Відповідно до "Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність Рівненського державного гуманітарного університету" та Угоди про співпрацю від 29.06.2016р., укладеної керівництвом Університету та Академії ім. Яна Длугоша м. Ченстохова (Польща) студенти Рівненського державного гуманітарного університету проходять семестрове навчання у польському закладі-партнері. (Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність Рівненського державного гуманітарного університету: https://www.rshu.edu.ua/images/nauka/n_doc_rshu/pol_prav_akad_mob_2024.p df
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність (нормативний термін навчання 3 роки 10 місяців)

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи) практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОПП			
ОК 01	Історія України	3,0	Екзамен
ОК 02	Історія української культури	3,0	Екзамен
ОК 03	Українська мова (за проф.спрямуванням)	3,0	Екзамен
ОК 04	Філософія	3,0	Екзамен
ОК 05	Іноземна мова (за проф. спрямуванням)	6,0	Екзамен
ОК 06	Інформаційно-комунікаційні технології	3,0	Залік
ОК 07	Основи наукових досліджень	3,0	Екзамен
ОК 08	Фізика і біофізика	4,0	Залік
ОК 09	Біохімія	4,0	Екзамен
ОК 10	Хімія неорганічна	3,0	Екзамен
ОК 11	Хімія органічна	3,0	Залік
ОК 12	Хімія аналітична	3,0	Екзамен
ОК 13	Екологія	3,0	Залік
ОК 14	Біогеографія	3,0	Екзамен
ОК 15	Грунтознавство	3,0	Екзамен
ОК 16	Цитологія	3,0	Залік
ОК 17	Гістологія з основами ембріології	5,0	Екзамен
ОК 18	Мікробіологія і вірусологія	3,0	Екзамен
ОК 19	Методика навчання інтегрованого курсу "Здоров'я, безпека та добробут"	3,0	Екзамен
ОК 20	Психологія	9,0	Екзамен, залік
ОК 21	Педагогіка	11,0	Екзамен, залік
ОК 22	Методика навчання біології	7,0	Екзамен
ОК 23	Курсова робота з методики навчання біології	3,0	Залік
ОК 24	Ботаніка	12,0	Екзамен, залік
ОК 25	Зоологія	12,0	Екзамен, залік
ОК 26	Анатомія людини	5,0	Екзамен
ОК 27	Фізіологія людини і тварин	6,0	Екзамен, залік
ОК 28	Курсова робота з фізіології людини і тварин	3,0	Залік
ОК 29	Генетика з основами селекції	6,0	Екзамен
ОК 30	Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження	3,0	Екзамен
ОК 31	Біотехнологія	4,0	Екзамен
ОК 32	Фізіологія рослин	5,0	Екзамен
ОК 33	Навчальна (польова) практика	18,0	Залік, залік
ОК 34	Виробнича практика	3,0	Залік
ОК 35	Виробнича (педагогічна) практика	9,0	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		***180***	

Вибіркові компоненти освітньої програми			
ВК01	Вибір	3,0	Залік
ВК02	Основи медичних знань	3,0	Залік
ВК03	Антропологія		
ВК04	Вибір		
ВК05	Анатомія і еволюція нервової системи	3,0	Залік
ВК06	Гриби лісів України		
ВК07	Вибір		
ВК08	Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки[1]	3,0	Диферен. залік
ВК09	Вибір		
ВК10	Паразитологія з основами епідеміології	3,0	Залік
ВК11	Основи геоботаніки		
ВК12	Вибір		
ВК13	Основи ентомології	3,0	Залік
ВК14	Ботанічне ресурсознавство		
ВК15	Вибір		
ВК16	Дендрологія	3,0	Залік
ВК17	Етологія тварин		
ВК18	Вибір		
ВК19	Біоіндикація	3,0	Залік
ВК20	Молекулярні основи спадковості і мінливості		
ВК21	Вибір		
ВК22	Флора України	3,0	Залік
ВК23	Фауна України		
ВК24	Вибір		
ВК25	Вікова фізіологія та шкільна гігієна	3,0	Залік
ВК26	Основи фітотерапії та анімалотерапії		
ВК27	Вибір		
ВК28	Фізіологія сенсорних систем людини	3,0	Залік
ВК29	Імунологія		
ВК30	Вибір		
ВК31	Промислові тварини	3,0	Залік
ВК32	Екологічна освіта і виховання в школі		
ВК33	Вибір		
ВК34	Основи моніторингу стану здоров’я	3,0	Залік
ВК35	Еволюційна морфологія		
ВК36	Вибір		
ВК37	Основи репродуктивного здоров’я та планування сім’ї	3,0	Залік
ВК38	Методика розв'язування задач з біології		
ВК39	Вибір		
ВК40	Молекулярна біологія	3,0	Залік
ВК41	Організація дослідницько-краєзнавчої роботи в школі та позашкільних закладах		
ВК42	Вибір		
ВК43	Біобезпека генетично модифікованих організмів	3,0	Залік
ВК44	Теорія і методологія біологічної науки		
ВК45	Вибір		
ВК46	Дослідницькі технології навчання біології	3,0	Залік
ВК47	Спадкові хвороби людини		

ВК48	Вибір		
ВК49	Великий практикум із ботаніки	3,0	Залік
ВК50	Великий практикум із зоології		
ВК51	Вибір		
ВК52	Популяційна генетика	3,0	Залік
ВК53	Актуальні проблеми використання інформаційних технологій у викладанні біології		
ВК54	Вибір		
ВК55	Нутриціологія	3,0	Залік
ВК56	Здоров'язбережувальні педагогічні технології		
ВК57	Вибір		
Загальний обсяг вибіркових компонент		***60***	
Загальний обсяг освітньої програми		**240**	

[1]Примітка:

1) Відповідно до Порядку проведення базової загальної військової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських, затвердженого Постановою КМУ від 21.06.2024 року №734, дисципліна є обов'язковою для вибору здобувачів вищої освіти чоловічої статі, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти.
2) Від вивчення ТПБЗВП звільняються здобувачі чоловічої статі, які:
   - визнані за станом здоров'я непридатними до військової служби;
   - до набуття громадянства України пройшли військову службу в інших державах;
   - проходили військову службу;
   - мають сертифікат про проходження базової підготовки та здобуття військово-облікової спеціальності.
3) Не проходять ТПБЗВП іноземні громадяни.

2.2. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ЗК 01	ЗК 02	ЗК 03	ЗК 04	ЗК 05	ЗК 06	ЗК 07	ЗК 08	ЗК 09	ЗК 10	ФК 01	ФК 02	ФК 03	ФК 04	ФК 05	ФК 06	ФК 07	ФК 08	ФК 09	ФК 10	ФК 11	ФК 12	ФК 13	ФК 14	ФК 15	ФК 16	ФК 17
ОК01	•	•	•		•															•							
ОК02	•	•	•		•				•							•				•							
ОК03			•		•																						
ОК04	•		•		•				•	•																	
ОК05			•		•	•																					
ОК06			•		•			•																			
ОК07		•	•	•	•		•	•		•									•	•	•		•				
ОК08			•		•						•										•					•	
ОК09			•		•						•							•			•						•
ОК10			•		•						•																•
ОК11			•		•																						•
ОК12			•		•		•																				•
ОК13			•		•		•											•			•		•	•			
ОК14			•		•						•							•			•	•					
ОК15			•		•						•							•			•	•	•				
ОК16			•		•						•							•	•		•		•	•	•		
ОК17			•		•						•							•	•				•				
ОК18			•		•						•							•	•		•		•	•	•		
ОК19		•	•	•	•		•		•	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•	•	•		
ОК20			•	•	•					•		•	•	•	•		•										
ОК21			•	•	•					•		•	•	•	•	•	•						•	•			
ОК22		•	•	•	•		•			•	•	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•	•	•		
ОК23					•		•	•			•	•		•	•		•	•	•		•		•	•			
ОК24			•		•						•							•	•		•		•				
ОК25			•		•						•							•	•		•		•				
ОК26			•		•						•				•			•	•				•	•	•		
ОК27			•		•						•				•			•	•	•	•		•	•	•		
ОК28					•		•	•							•			•	•	•	•			•			
ОК29			•		•						•				•	•		•	•	•			•	•	•		
ОК30		•	•		•		•				•	•		•	•	•		•		•	•	•	•	•	•		
ОК31					•		•												•	•	•						
ОК32			•		•													•	•		•		•				•
ОК33				•	•		•	•										•					•				
ОК34				•	•		•	•		•			•	•	•	•	•	•					•	•	•		
ОК35				•	•		•	•		•			•					•					•				
ВК01																											
ВК02			•				•								•									•	•		
ВК03		•	•								•										•						

BK04																										
BK05			•								•							•			•			•		
BK06			•								•							•								
BK07																										
BK08	•	•	•	•						•						•						•				
BK09																										
BK10		•	•				•	•		•	•				•			•				•		•	•	
BK11			•				•				•							•			•					
BK12																										
BK13			•				•											•	•		•					
BK14			•				•	•			•							•	•		•					
BK15																										
BK16			•				•				•								•		•					
BK17			•								•								•		•					
BK18																										
BK19			•				•	•			•							•	•		•					
BK20			•				•				•							•	•	•						
BK21																										
BK22		•	•					•			•							•	•		•					
BK23		•	•					•			•							•	•		•					
BK24																										
BK25		•	•				•				•				•				•		•			•	•	
BK26			•				•				•				•						•			•	•	
BK27																										
BK28			•								•							•	•		•			•	•	
BK29		•	•								•							•		•					•	
BK30																										
BK31			•				•												•			•				
BK32	•	•	•				•		•		•				•	•		•			•	•				
BK33																										
BK34			•				•				•				•			•				•		•	•	
BK35			•				•				•							•	•							
BK36																										
BK37	•	•									•				•	•		•	•			•		•	•	
BK38			•				•													•			•			
BK39																										
BK40			•				•				•							•	•	•						
BK41		•	•	•			•				•	•		•		•		•			•	•	•			
BK42																										
BK43			•						•		•				•				•							
BK44		•	•								•					•	•		•	•			•	•		
BK45																										
BK46			•		•		•	•			•	•	•	•						•	•		•			

ВК47			•				•				•								•					•			
ВК48																											
ВК49			•	•	•		•	•			•							•	•		•		•				
ВК50			•	•	•		•	•			•							•	•		•		•				
ВК51																											
ВК52			•				•				•								•	•							
ВК53			•					•			•												•				
ВК54																											
ВК55		•	•				•				•				•	•	•							•	•		
ВК56		•	•				•								•							•		•	•		
ВК57																											

● – компетентність, яка набувається;
$ОК_j$ – номер обов'язкової компоненти освітньо-професійної програми;
$ВК_j$ – номер вибіркової компоненти освітньо-професійної програми;
$ЗК_i$ – номер компетентності в списку загальних компетентностей профілю програми;
$ФК_i$ – номер компетентності в списку фахових компетентностей профілю програми.

2.3. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми

	ПРН 01	ПРН 02	ПРН 03	ПРН 04	ПРН 05	ПРН 06	ПРН 07	ПРН 08	ПРН 09	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 20	ПРН 21
ОК01	•					•						•									
ОК02	•					•					•	•									
ОК03	•				•						•										
ОК04	•										•	•									
ОК05							•				•										
ОК06							•	•			•										
ОК07	•		•		•								•								
ОК08					•															•	•
ОК09					•															•	
ОК10					•															•	
ОК11					•															•	
ОК12					•															•	
ОК13					•								•					•		•	
ОК14					•								•		•			•		•	
ОК15					•								•							•	
ОК16					•								•							•	
ОК17		•			•								•							•	
ОК18					•								•	•						•	
ОК19		•	•	•	•			•	•	•	•	•		•		•			•	•	•
ОК20		•		•	•		•	•	•	•	•										
ОК21	•		•	•	•		•	•	•	•	•										•
ОК22	•		•	•	•		•	•	•	•	•		•								•
ОК23	•	•	•	•	•		•	•	•				•					•	•	•	•
ОК24					•								•		•	•		•		•	
ОК25					•								•		•	•		•		•	
ОК26					•								•			•				•	
ОК27		•			•								•	•		•					
ОК28	•				•								•	•		•			•		•
ОК29					•								•	•			•				
ОК30		•	•	•	•			•	•	•			•		•	•	•			•	
ОК31					•								•	•			•	•			
ОК32					•								•	•						•	
ОК33					•		•														
ОК34			•		•	•	•	•	•										•		•
ОК35			•		•	•	•	•	•										•		•
ВК01																					
ВК02														•		•					

BK03	•	•			•											•	•				
BK04																					
BK05	•	•			•											•	•				
BK06					•								•	•				•			
BK07																					
BK08						•						•									
BK09																					
BK10	•				•		•						•			•		•			
BK11	•				•										•			•			
BK12																					
BK13					•								•	•				•			
BK14	•				•										•			•			
BK15																					
BK16													•		•			•			
BK17					•													•			
BK18																					
BK19	•				•								•					•			
BK20					•								•				•				
BK21																					
BK22					•								•		•			•			
BK23					•								•		•			•			
BK24																					
BK25		•		•												•				•	
BK26														•		•		•		•	
BK27																					
BK28					•									•		•					
BK29					•											•					
BK30																					
BK31														•				•			
BK32	•		•						•				•			•		•	•	•	
BK33																					
BK34													•	•		•			•	•	
BK35	•													•			•				
BK36																					
BK37		•														•				•	
BK38			•		•												•		•		
BK39																					
BK40					•								•	•			•				
BK41			•						•									•			
BK42																					
BK43													•	•			•	•			
BK44			•	•			•	•		•	•		•						•		
BK45																					

ВК46			•	•	•		•	•												
ВК47														•		•	•			

ВК48																					
ВК49															•			•			
ВК50															•			•			
ВК51																					
ВК52					•								•				•				
ВК53			•	•				•					•						•		
ВК54																					
ВК55		•												•		•				•	
ВК56		•	•	•						•						•			•	•	
ВК57																					

● – програмний результат, який досягається;
$ОК_j$ – номер обов'язкової компоненти освітньо-професійної програми; $ВК_j$ – номер вибіркової компоненти освітньо-професійної програми; $ПРН_i$ –порядковий номер програмних результатів навчання профілю програми;

2.4. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

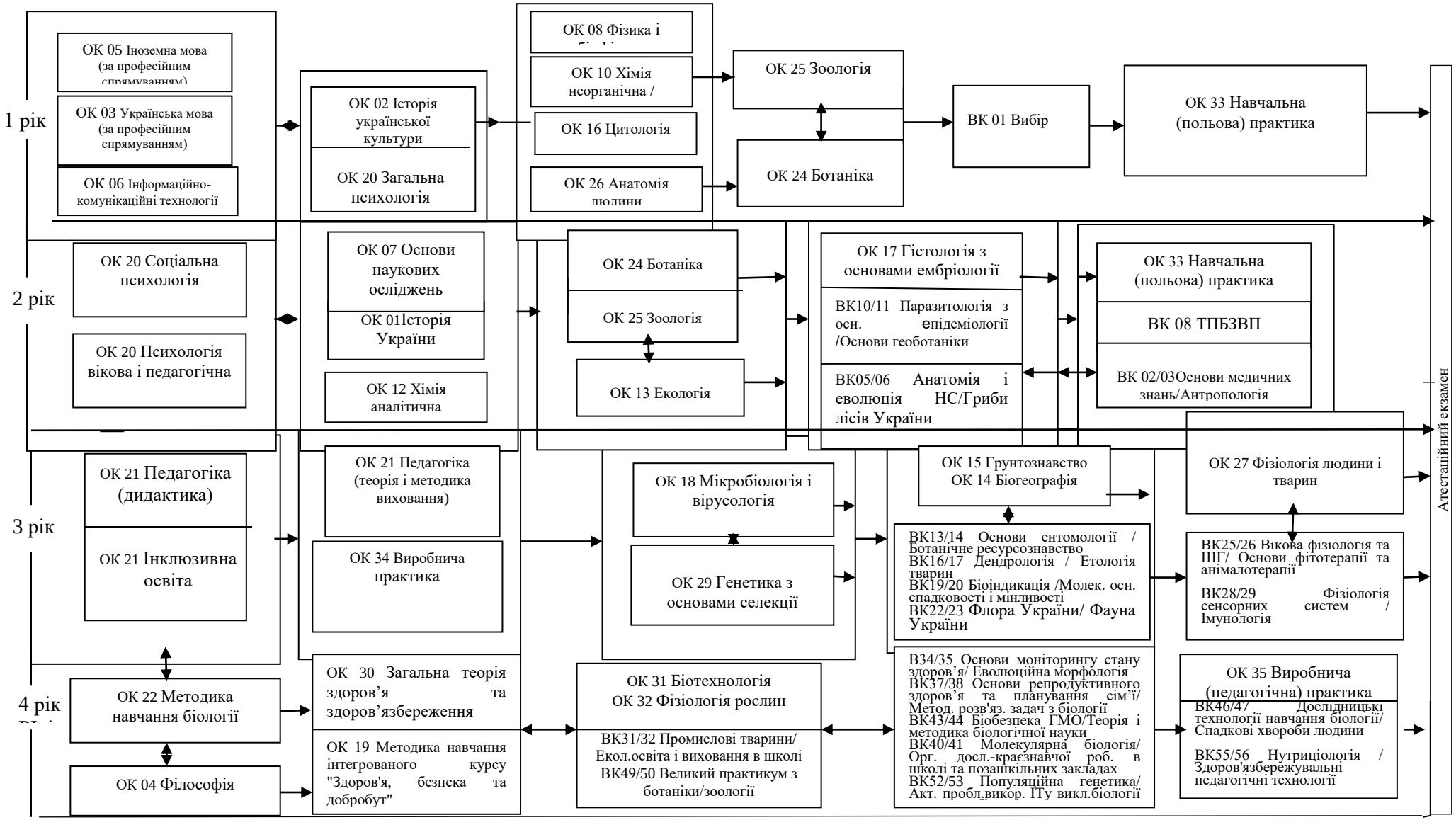

4. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Середня освіта. (Біологія та здоров'я людини)» спеціальності А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) проводиться у формі атестаційного екзамену та завершується видачею документу встановленого зразка про присвоєння випускнику ступеня вищої освіти «Бакалавр» із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр середньої освіти (біологія та здоров'я людини). Вчитель-бакалавр біології та здоров'я людини.

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра здійснюється екзаменаційною комісією (ЕК) з метою встановлення сформованості у здобувачів освітнього ступеня бакалавра програмних результатів навчання з предметної спеціальності та присудження освітньої кваліфікації відповідно до визначених критеріїв оцінювання.

До складу ЕК можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань відповідно до положення про екзаменаційну комісію, затвердженого вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету.

Голова ЕК призначається Міністерством освіти і науки України за пропозицією ректора Рівненського державного гуманітарного університету з числа висококваліфікованих науково-педагогічних працівників у відповідній галузі знань. До складу комісії входять викладачі випускової кафедри, представників роботодавців, провідні фахівці в галузі освіти. Персональний склад ЕК затверджується ректором не пізніше, ніж за місяць до початку роботи.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Робота ЕК проводиться у терміни, передбачені навчальними планами. Графік роботи комісії затверджується ректором.

5. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Рівненському державному гуманітарному університеті функціонує система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти за кожною освітньою програмою;
- забезпечення функціонування інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; інформування усіх зацікавлених сторін про стан якості освіти й освітньої діяльності закладу вищої освіти через інформаційні ресурси;
- забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладу вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- організація і здійснення моніторингу якості вищої освіти та освітньої діяльності;
- організація опитувань (анкетувань тощо) суб’єктів освітнього процесу;
- координацію дій суб’єктів освітнього процесу щодо забезпечення якості освіти;
- інших процедур і заходів, спрямованих на забезпечення якості вищої освіти та якості освітньої діяльності закладу вищої освіти.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) може за поданням Рівненським державним гуманітарним університетом оцінюватися Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення

якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

Гарант освітньо-професійної програми,
керівник робочої групи Ірина ТРОХИМЧУК

Додаток 1

ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ

до освітньо-професійної програми «Середня освіта (Біологія та здоров’я людини)» за спеціальністю А4.05 «Середня освіта (Біологія та здоров’я людини)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням вченої ради Рівненського
державного гуманітарного університету
Протокол від 18 травня 2026 р. № 5

Введено в дію наказом від
19 травня 2026 р. № 85-осн/д

Внесено наступні зміни до ОПП:

У структурно-логічній схемі ОПП відображено вибіркові компоненти, які є складовою атестації здобувачів вищої освіти та забезпечують повне відображення логіки реалізації освітньої програми підготовки здобувачів відповідно до вимог нормативних документів у сфері забезпечення якості освіти.

Гарант освітньої програми,
керівник робочої групи: Ірина ТРОХИМЧУК.